

Cena posamezni štev. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun štev. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 25. februarja 1928.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Razno.

1. Članarine in za »Upokojenca« je plačati polletno Din 12.—, celoletno Din 24.— vnaprej; novi člani še plačajo tudi vpisnino Din 3.—.

2. Prosimo za čimprejšnjo poravnavo še za l. 1927. dolžne članarine.

3. Jako so nas presenetili nekateri p. n. člani! Ko so zapazili rdečo številko pri naslovu — znamenje, da so dolžni — so začeli vračati »Upokojenca«. Kdor noče biti več naš član, mora javiti svoj izstop meseca junija oz. decembra, da se zanj julija oz. januarja ne pošlje »Upokojenec«; dolžno članarino pa mora plačati.

4. Redne odboroze se naše društvo se vršijo drugo nedeljo v mesecu, izvemši Veliko noč, torej: 11. III., 9. IV., 13. V., 10. VI., 8. VII., 12. VIII., 9. IX., 14. X., 11. XI., 9. XII.

5. Prihodnji redni sestanek **krožka upokojenega učiteljstva** v Mariboru se vrši v četrtek 8. marca t. l. v Vetrinjski ulici št. 2. Tudi drugi tovariši dobrodošli.

6. Uredništvo prosi za dopise, pisanje ali tipkane samo na eni — prvi ali tretji — strani, 2. in 4. bodi prazna. Vsebinska bodi resnična brez osebnih napadov.

7. Kdor je prečital »Upokojenca«, prosimo, naj ga da v javne lokale.

8. Prosimo domače denarne zavode i. t. d., da pristopijo društvu kot podporni člani.

Odgovori na razna vprašanja.

1. Košir J.: Revizija urad. zak. I. in II. komisije brez uspeha, III. kom. še dela. Uspeh bo menda »nič«, ker za nas nimajo pare.

2. Šmid M.: Rdeča črta pomeni toliko, kakor vsaka druga črta. Hvala Ti — vzor-plačnik — članarina je plačana za celo leto vnaprej!

3. Sušnik: Vašega izstopa nismo vzeli na znanje, ostanite nam še zve-

sti! — 4. Turk: Obžalujemo, da Vam od pokojnine odtegujejo mesečno nad Din 100. Ali svita se, nepoštenost se umika poštenosti! Le v organizaciji je moč! — 5. Želenko M.: Celjske položnice veljajo. Hvala lepa, vzor-organizator! — 6. Kotnik Fr.: Vaš položaj je obupen. Zakon pozna samo zakonske in pozakonjene otroke. Skušajte prositi odbor za molbe in žalbe.

7. Petrič J.: Vašo zadevo smo poslali v Sarajevo, torej potrpite.

8. Uršej Fr.: Vašo zadevo prinese mogoče že ta številka »Upokojenca«, kolikor dopušča prostor. — 9. Trobina M. in 10. Benkovič I.: Pojasnilo dobite kmalu.

Društvo »Samopomoč« v Mariboru.

V poslovnem letu 1927 je bilo 864 članov, umrlo jih je 19, izstopili 4, ostalo torej 841. Ker pa 175 članov jako neredno oz. nič ne plačujejo, ostane redno plačujočih samo 666. Društvo »Samopomoč«, ustanovljeno leta 1922., je izplačalo na pogrebninah do sedaj 24.786 Din. Posmrtnina se plačuje vnaprej in sicer 10 Din četrtletno. Kdor želi društvena pravila, naj to čimprej javi odboru.

Poziv — 20% priznanice.

Sestanek včlanjenih upokojencev, ki imajo 20% priznanice, se vrši v nedeljo 4. marca t. l. ob 11. uri v Lekarniški ulici št. 6.

Stanarinske doklade.

Odboru Zveze drž. nameščencev za Slovenijo v Ljubljani v blagohotno vednost, da staroupokojenci ne prejemaajo stanarinskih doklad (saj v Mariboru ne) že od leta 1924. Ni treba torej sprejemati v resolucije zahtev, da se »zviša« stanarina drž. uradnikom. Ako staroupokojenci nimajo stanarinske doklade, kako naj se ista zviša? Glej »Naš glas« št. 4 od 10. fe-

bruarja t. l., str. 2 pod »Glavni Savez protestira, točka 3 »Event. izgovor, da so tu mišljeni le aktivni uradniki, ne drži, ker se v istem stavku zahteva tudi podaljšanje stanovanjske zaščite, ki menda ne izključuje staroupokojencev. Prosimo, da se vnaprej to žalostno dejstvo ne izpušča v protestih, ampak se te in druge krivice, ki so se prizadale staroupokojencem posebno in na prvem mestu povdarja, češ, da so nujne, da se jih čimprej odpravi, ker število staroupokojencev itak naravnim potom rapidno pada, in kmalu jih ne bo več.

Kronski upokojenci za spomenik »Kralja Petra Velikega«.

Kronskim upokojencem, ki od svojih prenikskih pokojnin ne plačujejo nobenega davka, se je meseca avgusta 1927 baje pomotoma pripisal in odtegnil davek do Din 16.— ter se jim je baje pomotoma pozabilo vrniti te neopravičene odtegljaje. Kronski upokojenci v Sloveniji darujejo z veseljem to sicer za njih izgubljeno znatno vsoto v imenovan vzvišeni namen, ter prosijo oba tožaderna oblastvena odbora, da poskušata dvigniti ta naš denar. Ker se do sedaj ni nihče oglašil za ta prikrajšek, smo prepričani, da soglašajo z gorenjo namero vsi staroupokojenci.

20 odstotne priznanice za plačevanje davkov.

Da se tudi upokojenci, ki imajo priznanice o 20% odtegljaju ob žigosanju kronskih bankovcev, glaseče se na zneske manjše od K 1000 in ki nimajo drugega davčnega predpisa kakor davek na službene prejemke, morejo okoristiti s pooblaščenjem čl. 34 finančnega zakona za leto 1927-28 in se jim morejo te priznanice zaračunati

za plaćilo davkov na službene prejemke, naj po odluku delegacije ministarstva financ v Ljubljani pošljejo te priznanice t a k o j, najkasneje pa do 6. marca in sicer civilni upokojenci računovodstvu delegacije ministarstva financ v Ljubljani, pododseku V, vojaški upokojenci pa računovodstvu delegacije ministarstva financ v Ljubljani, odseku za vojaške mirovine.

Kako naj dološljejo kronski upokojenci do 6. marca svoje priznanice navedenemu računovodstvu, ker nimajo davčnega predpisa? Torej zopet ta ukaz ne velja za kronske upokojence! Radi bi vedeli, kaj naj napravijo ti režeži s svojimi priznanicami!

Državni staro-umirovljenici i invalidi.

Njihovo pitanje prema međunarodnim ugovorima.

U svrhu ilustracije prilažemo tabelu iz koje je vidljivo, koliko faktično uživaju u ime mirovinske opskrbe lica penzionirana po starim, a koliko ona po novim zakonima.

T a b e l a I.

1. Godišnje vojničke prinadležnosti »staroumirovljenika« Austro-Ugarske vojske iz 40 službenih godina:

Rangovni red:	od 7. II. 1900.	Kruna
XII.		800
XI.		1.200
X.		1.440
IX.		1.800, 2.400
VIII.		3.360
VII.		4.200
VI.		6.000
V.		8.400, 10.560
IV.		12.600
III.		16.800

Tabela o mirovinskim opskrbama.

Rangovni red:	od 3. IX. 1900.	Kruna:
XII.		1.200
XI.		1.680, 1.800, 2.000, 2.800
X.		1.200, 2.400, 2.600, 2.800
IX.		3.000, 3.200, 3.400, 3.600
VIII.		4.400, 4.800
VII.		5.400, 6.200
VI.		7.200, 8.800
V.		11.400, 13.000
IV.		14.016, 16.000
III.		16.800, 18.000

vojnog i građanskog stališa.

T a b e l a II.

A.

Godišnja mirovina starih penzionera građanskog stališa po zakonu od 5. VIII. 1914—1921.

Čin. raz.	Mirovina	Stanarina	Ukupno
XI.	2.000	480	2.480
X.	1.600	600	3.600
IX.	3.400	720	4.120

VIII.	4.400	800	5.200
VII.	6.000	960	6.960
VI.	8.000	1.200	9.200
V.	12.000	1.440	13.440

B.

Godišnja mirovina nakon prevedenja u dinarske plaće, t. j. iz 1921.

Čin. raz.	Mirovina	Stanarina	Ukupno
XI.	1900	—	1.900
X.	2.600	—	2.600
IX.	3.400	—	3.400
VIII.	4.200	—	4.200
VII.	5.100	—	5.100
VI.	6.300	—	6.300
V.	7.000	—	7.000

C.

Godišnja mirovina prema novom činovničkom zakonu 31. VII. 1923.

Plaća

Čin. raz. osnov. polož. stanar. ukupno
Zvaničnici

XI.	6.960	3.600	1.800	12.360
X.	6.960	4.800	1.800	13.560
IX.	6.960	6.600	1.800	15.360
VIII.	14.400	7.200	2.700	24.300
VII.	14.400	9.600	2.700	26.700

Akademskom naobrazbom

VI.	14.400	12.000	2.700	29.100
V.	14.000	36.000	2.700	53.100

A. Koliki je ukupni godišnji dohodak umirovljenika obzirom na lične dodatke radi skupoće i stanarinski dodatci jesu (26+4) = 30 dinara, (28 + 5) = 33 dinara, (30+9) = 39 dinara.

I.

K r u n s k a m i r o v i n a .

Čin. raz.	mirov.	prev.	dodatak	ukupno
XI.	2.480	620	10.950	11.570
X.	3.200	800	11.750	12.550
IX.	4.120	1.030	12.045	13.075
VIII.	5.200	1.300	12.045	13.345
VII.	6.960	1.740	14.425	15.975
VI.	9.200	2.300	14.235	16.535
V.	13.440	3.300	14.235	17.592

II.

D i n a r s k a m i r o v i n a .

Čin. raz.	mirovina	dodatak	ukupno
XI.	1.900	10.950	12.850
X.	2.600	10.950	13.550
IX.	3.400	12.045	15.445
VIII.	4.200	12.045	16.245
VII.	5.100	14.235	19.335
VI.	6.344	14.235	20.535
V.	7.000	14.235	20.535

III.

M i r o v i n a p o n o v o m z a k o n u .

Čin. raz.	mirovina	dodatak	ukupno
XI.	12.360	—	12.360
X.	13.560	—	13.560
IX.	15.350	—	15.350
VII.	24.300	—	24.309

Akademski naobrazba

VII.	26.700	—	26.700
VI.	29.100	—	29.100
V.	53.100	—	53.100

I.

M o r a o b i d o b i t i

Ako mirovina iz- Obzirom na tečaj
naša predratne Zürich 1 fran.
16 K-16 Din:

Čin. raz.	Kruna	Dinara
XI.	2480×16 =	38.880
X.	3200×16 =	51.200
IX.	4120×16 =	65.950
VIII.	5200×16 =	83.200
VII.	6960×16 =	111.460
VI.	9200×16 =	162.200
V.	13.440×16 =	215.100

Nastaviće se.

Dva mentaliteta.

A. L.

M a r i b o r , 12. II. 1928.

Karakteristika režima nekadašnje Turske, današnjoj generaciji samo još po glasu strahovit, ležase u glavnom u nejednakosti građana u socijalnom i pravnom pogledu. Djelila ih je vjera u gospodare i službenike, u povlašćene i podvlašćene. To bijaše temelj državnog i crvena nit društvenog života.

Životi službenika ne vrijedeše ništa. Poreze ubirahu age po svojoj volji. Pojam imovine, kao blagodat države bijaše nesiguran. Samo Turci, kao pravovjerci uživahu povjerenje, svi drugi vrediše kao nepouzdan i toga radi bijahu izključeni ne samo od vojne dužnosti, nego i svake druge državne službe. Osobitu važnost poлагаше vlast da inovjerce predobiju za sebe, za pravu vjeru. Zloglasni janjčari bijahu proizvodi toga nastojanja.

Razumljivo je, da se je taj režim osjetio kao jaram in niko se ne može čuditi onim žrtvama, koje je srpski narod uložio, da se konačno tog jarma otrese. Dakako borba je nekoliko vjekova trajala i nije baš dugo, odak se je turska opasnost slomila. Iz toga je uzroka pojmljivo, da je turski režim svoje tragove morao ostaviti u duši srpskog naroda.

Nakon stvaranja današnje države često se je čula zamjera, da prečanimanjanja manjka pravo razumjevanje za narodnu slobodu a uzrok tomu da leži u odgoju prijašnjeg režima — u Austrijanštini.

Sigurno je, da u zamjerki ima i nešto istinitog ali pogledajmo i na drugu stranu i pitajmo se, da li je mentalitet onih, koji zamjeravaju baš tako čist, kao što oni to propovjedaaju.

Nesjeća li kod nas jagma za državnu vlast i njezin uticaj na čitav naš dr-

žavni i društveni život, na turski režim? Razlika je samo, da ga Turci niso prikrivali, dočim taj posao kod nas obavlja takozvani parlamentarijam i princip večine.

A razni atentati i ubijstva sa političkom pozadinom, čisto nekažnjeni, pa glavnjača, niso li to tragovi Turcizma? Onda nejednakost u porezima, zar ona nesjeća na age, koji poreze ubirahu po miloj volji? A nepouzdanost čitavih društvenih slojeva, ne igra li ona i kod nas sličnu ulogu, kao u nekdašnjoj Turskoj? Čak i u vojnoj dužnosti imamo građana — časnici bivše vojske — koji, valjda iz uzroka opuzdanosti niso primljeni u narodnu vojsku.

Bez dvojbe Austrijanštini nasuprot stoji kod Turcizma. Ta dva mentaliteta bore se medjusobno, dakako sa nejednakom snagom. Do sada je Turcizam u prevlasti i dugo će još trajati, dok će mu se tragovi izgubiti.

Naši prečanski staropenzioneri ne računaju sa tom pojavom. To dokazuju njihove neumorne žalbe, predstavke i spomenice, za koje turski mentalitet nema razumjevanja. Tako zvane »pravice« njihova neprihodnost, stečena i moralna prava, logika i svi oni drugi pojmovi, kojim oni misle svoje gospodare osvjedočiti ne diraju u taj mentalitet. Sve te žalbe i spomenice niso ništa drugo nego proizvodi neke neplodne uztrajnosti, a temelj joj leži u odgoju, u shvaćanju socijalnog života iz prošlosti, u Austrijanštini.

Iz toga uzroka nastaje pitanje, kako bi staroumirovljenici mogli doprinjeti boljem uspjehu u borbi proti Turcizmu? Odgovor nije težak. Trebali bi složeno podupirati onu stranku, koja bi se obvezala, da će se u punoj mjeri za njihova prava uložiti. Da li je to moguće, dok udruga ostaje na stanovištu, da se odriče svake politike, to je druga stvar. Samostalni politički nastup, u savezu sa svim supatnicima, čini se, bio bi prvi uspjeh skorijem riješenju njihovog pitanja.

Državni nameščenec in proračun.

Vsako novo proračunsko leto nam prinaša nova presenečenja. Suša nam je odvzela prvi grižljaj kruha, neprestano naraščajoči davki požirajo drugi del, zdaj prihaja zaradi štednje tretji udarec. Zopet mora uboga državna para iztisniti iz svojih bednih žepov nekaj drobiža, da ne bo prevelikega primanjkljaja v državni blagajni.

Ironija usode, da moramo biti v svoji tako težko pričakovani in z vso ljubeznijo naših duš sprejeti Jugoslaviji lačni in zapostavljeni, da se moramo boriti za svoj obstoj z ljudmi, ki nas

nočejo razumeti, ki nam nočejo pomagati. Sram bi nas moralo biti pred Evropo, da ponižujemo intelektualce, da prepuščamo manualne delavce obupu in počasnemu umiranju. Povsod sama brezglavost! Avstrija, Nemčija, dve premagani in izčrpani državi se smotreno dvigata kvišku. Češkoslovaška v krepkem razmahu sili — mi pa za fašistično Italijo lezemo v reakcijo, upravno gnilobo in dekadenco.

Gospoda, le tako dalje! Pride dan, ko se boste spomnili svarečih naših glasov. Bog ne daj, da bi morala dr-

žava apelirati v težkih dneh na vas, ker vaša ljubezen je plačljiva, vaše navdušenje je lažnivo.

Toda — vrniti se moram na realna tla in pokazati s suhimi številkami, kako krivični ste nam s svojimi predlogi o znižanju naših prejemkov.

V letu 1927. sem prejel 36.548 Din plače, t. j. brez odbitka davka. Prve tri mesece sem imel po 3129 Din potem ko je odtegljaj postal konstanten po 3029 Din dohodkov, in sicer zase in za 5 članov družine (staro mater, ženo in tri otroke). Od te plače smo za-

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v lastni hiši

r. z. z o. z.

v lastni hiši

v Mariboru, Rotovski trg št. 2

nudi svojim članom najboljše ugodnosti pri nakupu specerijskega, delikatesnega in manufakturnega blaga kakor tudi kuhinjske posode in kuriva.

Zajtrkovalnica

vhod Lekarniška ulica 6, nudi prvovrstna vina in mrzle prigrizke. Odprta je tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni zdravilni vreli: **Tempel, Styria, Donat**. — Zdravljenje vseh žilodnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerno. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v Celju, Prešernova ulica 10

v poslopju starega okrožnega sodišča

vabi vse državne uslužbence in upokojence, da pristopijo k zadrugi kot člani. Svoji k svojim!

Cene konkurenčne.

jedli 20.502.40 Din, to je 56 odst., za obleko je šlo 7613.55 Din ali 21.8 odst., za obuvalo 2911.50 Din ali 7.9 odst., za pohište 589.80 Din ali 1.6 odst., za stanarino 3600 Din in to je 9.8 odst., skupaj 97.10 odst., za članarino in vstopnino k raznim dobrotelnim prireditvam še 2.1 odst., skupno 99.2 odst., pa je vsa moja plača pri kraju.

Pripominjam, da nismo lačni a presiti tudi ne. Le toliko pazim, da ima družina tečne hrane. Žena je učiteljica, mati prestara za gospodinjstvo, imam deklo, rabim kurjavo in razsvetljavo, sem član bolniške blagajne, moram skrbeti za higijeno, čitam dnevno časopis in imam par leposlovnih in drugih revij. Plačujem davek, se peljem vsake kvatre do Ljubljane ali do Kočevja. Imam otroke, sicer majhne še, v šoli itd. Vse to pa plačam s plačo žene, ki ji trgajo zaradi zakona z državnim beračem polovico draginjske doklade in stara mama primakne k temu sijajno pokojnino 408 D mesečno.

Hvala bogu, da je tako! Kaj pa sirote, ki morajo živeti ob enem dohodku? Kako naj si uredijo življenje, da ne poginejo? To so problemi, ki potiskajo obupancem samomorilno orožje v roke, to so Tantalove in Siziove muke berača, ki zre na bogato obloženo mizo in v svoji poštenosti pričakuje rešitve od ljudi, ki nimajo smisla za vse to. Potem pa nam slikajo na steno boljševiski bavljav, stikajo za komunisti in se razburjajo, če jim kdo pove resnico v brk. Dajte nam dovolj kruha in ne iščite krivcev, kjer jih ni!

Vemo in se zavedamo, da je potreben red v upravi, da je treba marsikje štediti, toda z nami se ne dovolj naigrati. Dovolj je solz in razočaranja in ne izzivajte nase vsega gneva prevaranih in obupanih, ker že dosedanje vaše postopanje spada v vrste vnebovpijočih grehov.

Ne mislite, da so številke fingirane. Na razpolago dam zapiske od 1. decembra 1924. in iz njih je jasno, da smo bili zapostavljeni tudi prej, toda tako nesramno izkoriščani, kakor sedaj, pa še nikdar! Kdaj nam izplačate dolžne honorarje, nadure in drugo? Kdaj izplačate zadržano pokojnino orožniškim vpokojencem za lanski marec in tako dalje? Kje je pri nas forum, pred katerim bi sirota mogla iztirjati državno blagajno?

Potem pa apelirate na nas in na naša dobra srca, predpisujete nam obleko in dajete direktive za naš službeni in zasebni nastop... Dajte nam kruha, da ne bo naš naraščaj hiral in ne bomo vse življenje kandidati gladi in trpljenja. To je vaša dolžnost. Predpisi pa ne bodo nadomestili kruha in ne bodo potegnili državnega voza iz blata. M. A. (Nadaljevanje sledi.)

Telefon štev. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1200 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Celje,

Razlagova 7

Telefon 67

Ustanovljena 1906
Lastni kamnolomi

Telefon 67

PODRUŽNICA
V TRBOVLJAH

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. Prodaja tudi na

mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevajte načrte in proračune.

Konkurenčne cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1810

Ustanovljeno leta 1810

Veletrgovina z železnino

D. Rakusch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih predmetov, posode in vsakovrstnega orodja.

Poseben oddelek za stekleno blago in porcelan.